

עמותון

עמותת חיל האוויר



כנס שנתי | 3.1.13



נשים בחיל האוויר

סיפורן של נשים פורצות דרך בחיל

25 בנובמבר 2012
י"א בכסלו תשע"ג

חברי העמותה שלום רב,



כנס שנתי

עברה לה שנה נוספת ושוב נתכנס יחדיו בתל-אביב למפגש השנתי. הערב יהיה בסימן "נשים בחיל האוויר" - סיפורן של נשים פורצות דרך בחיל. היכל התרבות בתל-אביב עדיין סגור לרגל שיפוצים, והכנס יערך באוניברסיטת תל-אביב באודיטוריום ע"ש סמולרש (רח' גורג וייז).

לכרטיסים יצורפו הנחיות הגעה, וביום האירוע תבוצע הכוונה.

נשמח לראות את כולכם בכנס.

בברכה,

אל"מ (מיל.) יעקב (גיקי) שפורן
מנכ"ל העמותה



**העמותון ירד לדפוס בעיצומו של מבצע "עמוד ענן"
ואנו תקווה שהיעדים הושגו**

מאושר ✓

ניהול תקין



מדי שנה בוחן רשם העמותות את תקינות פעילות העמותה והדוחות הכספיים שלה לשנה החולפת. בסיום הבדיקה קיבלנו לאהרונה "אישור ניהול תקין" שתוקפו עד סוף שנת 2013.



מתקומה לשחקים



"מתקומה לשחקים" הינו פרויקט בעמותה שמטרתו להנציח את מורשתם של ניצולי השואה שהתנדבו ושרתו כלוחמי אויר בחיל (מדובר בכ-120 איש).
ב-6.11.12 נערך כנס בבית חיל האוויר עם המשפחות ובמעמד מפקדי חיל האוויר בעבר ויו"ר יד ושם אבנר שלו.

לפרטים נוספים ניתן להתקשר לאל"מ (מיל.) שיעיה חרסית בטל': 052-4622244

ערב עמותת חיל האויר 2012 | 3.1.13



חברה/ יקרה!

כמדי שנה, הננו מתכבדים להזמין להשתתף במפגש השנתי של חברי עמותת חיל האויר. האירוע יתקיים באודיטוריום ע"ש סמולרש באוניברסיטת תל אביב, **ביום חמישי 3 בינואר 2013**, במעמד שר הביטחון, נשיא העמותה, מפקד חיל האויר ואורחים נכבדים נוספים. הכנס יהיה הפעם בסימן **"נשים בחיל האויר"**, סיפורן של נשים פורצות דרך בחיל. את הערב תנחה חברתנו, **רסין יעל בר**, עורכת בטאון חיל האויר.

תוכנית הערב

19:30-20:15 מפגש רעים חגיגי וכיבוד קל
 20:30 פתיחת הערב בדיוק
 ברכות וחלוקת מלגות
 להקת חיל האויר
 סיפורן של פורצות הדרך
 הופעת אורח: המלחינה **נורית הירש שרה**
 ומארחת את הזמרות **אילנית, ירדנה ארזי ורבקה זהר**

סיום משוער בשעה 22:30.

מחיר כרטיס - 60 ₪ ליחיד.

ניתן לרכוש כרטיסים באחת מן הדרכים הבאות:

1. הזמנה טלפונית במשרדי העמותה (טל: 09-9510250) באמצעות כרטיס אשראי, בימים א-ה', מ-9:00 ועד 15:00.
2. מילוי הספח המצורף בציון מספר כרטיס אשראי והעברתו באמצעות פקס למשרדי העמותה (פקס: 09-9510251).
3. מילוי הספח המצורף ושליחתו בדואר למשרדי העמותה, בצירוף המחאה לפקודת "עמותת חיל האויר", או בצירוף פרטי כרטיס האשראי כמופיע בספח.



רבקה זהר



נורית הירש



אילנית



ירדנה ארזי

להתראות בקנס
 הנהלת העמותה

המקדמים להירשם יזכו במקומות טובים יותר.

קבלה לתשלום תישלח מיידית. באם לא קיבלת, אנא בדוק איתנו טלפונית אחרי ארבעה ימים. הכרטיסים יישלחו לביתך בדואר כ-10 ימים לפני הכנס. למשתתפי הכנס תחולק חוברת חגיגית שתופק במיוחד לאירוע זה. * **הסעה מחיפה** - כל המעוניין מתבקש לציין זאת בספח ההזמנה. * חל איסור לשאת נשק באירוע - נא **לא** להגיע עם נשק.

יחד עם הכרטיסים יצורפו הנחיות הגעה לסמולרש באוניברסיטת תל-אביב, וכן תבוצע בערב הכוונה באיזור האוניברסיטה לאולם ולמגרש החנייה.



מועדון מכב"י

חברי מועדון מכב"י (מפקדי כנפות/בסיסים) ובנות זוגם, התכנסו בבית חיל האויר בהרצליה ב-22.9.12, למפגש המסורתי השנתי לקראת ראש השנה.



מועדון טייסת 119

ותיקי גף צילום של הטייסת נפגשו ב-10.10.12 בבית חיל האויר למפגש נוסטלגיה.



מועדון טייסת 253

לוחמי הטייסת הוותיקים והסדירים נפגשו לראשונה ב-11.10.12 בבית חיל האויר.



מועדון טייסת 106

לוחמי הטייסת הוותיקים והסדירים נפגשו ב-18.10.12 בבית חיל האויר לציון 30 שנה לטייסת הבז השנייה.



מועדון טייסת 102

ב-25.10.12 נערך בבית חיל האויר מפגש לוחמי הטייסת לציון 45 שנה להקמתה.



מועדון טייסת 149

לוחמי הטייסת בעידן הכפיר (בין השנים 1981 עד 1991), ערכו ב-1.11.12 מפגש מורשת בבית חיל האויר.



מועדון ותיקי טייסת 101

ותיקי הטייסת, לוחמים ואנשי הגף הטכני, נפגשו בבית חיל האויר ב-8.11.12.



מועדון יחידה 155

ותיקי היחידה נפגשו ב-15.11.12 בבית חיל האויר למפגש חברים. היחידה פעלה בין השנים 1968 עד 1987.



מכון פישר למחקר אגרי וחלל



מיסודה של עמותת חיל האוויר

כנס החלל הבינלאומי השנתי השמיני על שם אליה אילן רמון
 הכנס יערך בתאריכים 29-31 בינואר 2013, ויעמוד בסימן עשור לאסון המעבורת קולומביה. הכנס יכלול שני ימי הרצאות ויום שלישי של "שולחנות עגולים" בו יידונו סוגיות שונות מתחום החלל בפרום אינטימי של בכירים ומובילי תחום החלל בישראל ובעולם. אישרו את השתתפותם בכנס ראשי סוכנויות חלל רבים וכן ראשי תעשיות חלל ובכירים מהאקדמיה ומקהילת החלל הבין לאומית. היום השלישי של הכנס ב-31 לינואר יהיה פתוח לקהל הרחב וניתן יהיה לצפות בתערוכה ולשמע הרצאות מפי אסטרונוטים ומדענים מנאס"א ומישראל.

הכנס החמישי השנתי לתעופה אזרחית בישראל
בשיתוף רשות התעופה האזרחית (רת"א), התקיים ב-7 בנובמבר 2012.
 הכנס עסק בנושאים מקצועיים של תעשיית התעופה - רגולציה, כלכלה ובטיחות. נושא מרכזי בכנס היה הסכם "שמים פתוחים" בין ישראל והקהילה האירופית אשר הוכן לאישור הממשלה ויש לו השפעה גדולה מאוד על יכולת התחרות של חברות התעופה הישראליות.

לפרטים על הכנס ולהאזנה להרצאות בכנס רת"א: www.fisherinstitute.org.il



ספרים, רבותיי... ספרים



מחניבעל למלחמה
 החלטות אסטרטגיות במלחמת לבנון השנייה (2006)
 המחבר: חברנו ד"ר אליה (מיל). שמואל גורדון
 שמואל, טייס ומפקד בח"א, פרסם לאחרונה את מחקרו על המלחמה ואת מסקנותיו החדשניות והמפתיעות. הספר נמצא בחנויות הספרים, והנכם מוזמנים לרכשו.

הצדעה אחרונה | ספטמבר-נובמבר 2012



חברי עמותת חיל האוויר שהלכו לעולמם

רס"ר (מיל). יהודה שובע
 המערך הטכני

רס"ן (מיל). גבריאל שינה
 מערך הב"מ

יפי כצנץ ברוך

תא"ל (מיל). יאיר דורי
 מפקד מערך הב"מ

סרן (מיל). נחמן מאירי
 לוחם צוות אויר
 מראשוני ומקימי חיל האוויר

רס"ר (מיל). עדי גפן
 המערך הטכני
 (נפטר בינואר 2011)

רס"ר (מיל). יעקב דויטש
 מערך צילום אויר



דף מורשת מס' 69 - המט"מית הראשונה

עודד מרזם

לקראת הכנס השנתי בסימן "נשים בחיל האוויר" שיערך בתל אביב ב-1.2013

בין התפקידים שהיו שמורים לגברים במהלך שלושים ותשע השנים הראשונות של חיל האוויר הישראלי נכלל גם התפקיד החשוב - מפקדי טייסת מנהלה (מט"מ) בבסיסים. למה התפקיד כל כך חשוב ולמה היה שמור רק לגברים?
אין תשובה אחת לשאלות האלה, אולי בגלל העומס הכרוך בעבודה מנהלתית סביב כל שעות היממה, אפשר שהשליטה באמצעים (כוח אדם, ציוד, מזון, תקציבים ועוד) קסמה למי שמילא באופן מסורתי תפקידים אלו. עד שבשנת 1987 הגיעה סא"ל מרגלית תירוש, שאת דרגתה קיבלה בתפקיד ראש ענף אזרחים במחלקת חוגרים, דרשה לעצמה את התפקיד הנכסף, אולם התובעני - מפקדת טייסת מנהלה בבסיס מבצעי וזכתה בו.

לאחרונה ניהלנו שיחה מרעננת, נזכרנו בימים רחוקים, וניסינו לחזור ולהבין את המערכת השמרנית ש"הקפיאה" מספר רב של נשים חרוצות ומוכשרות מחוץ לתפקידים מבצעיים בבסיסים. "התגייסתי לחיל האוויר בשנת 1971", מספרת מרגלית,



1987. מרגלית תירוש

"ולקראת סיום שירות החובה שלי חוויתי, כמו כולנו את המהלומה החברתית-מדינית שלאחר מלחמת יום הכיפורים, שהשפיעה מאד על החלטתי להמשיך ולשרת בצבא. הייתי ערה לצרכים בחיל, והיה לי חשוב לתרום ברמה הלאומית. בבית הורי חונכתי שיש לרכוש השכלה, ללמוד, להתפתח. 'מה שיהיה לך בראש ישאר לתמיד', חזרו ושיננו לי הורי, 'אף אחד לא יוכל לקחת ממך את מה שיש לך'.

למרות זאת מרגלית לא השתחררה, לא נרשמה ללימודים, וזתמה לשירות קבע. היא מילאה שורה של תפקידים כשלישה בטיסת, שלישה בבסיס חצור ותפקידים בתחום כוח-אדם במטה חיל האוויר. בשנת 1978 נבחרה כקצינה מצטיינת וצורפה לקבוצת אנשי צבא שהתלו לראש הממשלה מנחם בגין במסעו לאוסלו כדי לקבל את פרס נובל לשלום.

בגין רצה מאד להראות לעולם את הנוער המצוין שעליו נבנה צה"ל.

מרגלית: "חיל האוויר לא התפתח כבבואה של החברה הישראלית. למרות ריבוי נשים פורצות ררך (ברקע עמדה דמותה של רוה"מ גולדה מאיר) בתפקידים בכירים בשירות הציבורי ובסקטור העיסקי-הפרטי, לא היה הצבא בשל עדיין לשבץ נשים בתפקידים מבצעיים בכירים."

מרגלית המשיכה לשאוף להיות במרכז הפעילות, להשפיע, רצתה לפקד על אנשים, למלא תפקידים בשדה וראתה בשירות צבאי דרך חיים.

"אשה מביאה תרומה אחרת לשיח החברתי", היא מסבירה, "בהיותה בעלת תכונות חיוניות לתפקידי פיקוד וניהול: רגישות, הקשבה, אמפתיה, צניעות, כל אלה הם מוצרים חיוניים מול הנחישות, החומרניות והאסרטיביות של החברה הגברית." מרגלית המשיכה להסביר, לבאר וללחוץ בדרכה אל התפקיד התובעני, מפקדת טייסת מנהלה בבסיס מבצעי; עם הנסיון שצברה בתפקידי מנהלה בטייסת ובבסיס חצור וכן בתפקידי מטה שונים, חשה שתוכל לתרום. היא היתה מודעת שהתקדים - אשה בתפקיד מט"מ - תלוי בתזמון נדיר בשרשרת הפיקוד: צריך מפקדים שיהיו פתוחים לרעיון, יש לשכנע משתתפים בדיוני איוש ומפקד בסיס שיהיה מוכן לומר: אני מקבל אותה לתפקיד.

אולם הימים חלפו והתזמון לא קרה. מרגלית הוצבה במרץ 1987 בתפקיד רע"נ אזרחים במחלקת חוגרים, מינוי שהעניק לה דרגת סא"ל, והמשיכה לחפש כל דרך והזדמנות לקבל את התפקיד שכה רצתה, מט"מ. עכשיו גם הובן שלא אל הדרגה נשואות עיניה, על כתפיה התנוססו כבר שני עלי תאנה, היא התעקשה על תפקיד המט"מ. "זהו תפקיד מלא פעילות באווירה מבצעית", היא מפרטת, "שותפים לעשייה ולכוננות, אין חישוב של שעות עבודה, אינסוף עבודה בטיפול וקידום אנשים, תרבות, רוחה, מזון, אפסנאות, רכב, ותנאי שירות."

לאחר מספר חודשים נפל סוף סוף האסימון אצל מקבלי ההחלטות, סא"ל מרגלית תירוש הוצבה בתפקיד מפקדת טייסת מנהלה בבסיס חצור. זו היתה פריצת דרך ברמה החילונית. המשפחה עברה לגור בשיכון המשפחות ומרגלית זכתה לתמיכה ויעוץ מאלישע, בעלה (פרש בדרגת אל"מ לאחר תפקיד רמ"ח חוגרים) שתרים את חלקו בגידול הבנות ומרגלית שקעה כל כולה בתפקיד לו ייחלה כל כך. שלוש שנים בתפקיד מט"מית, "זה היה מימוש החלום", אומרת מרגלית, "לא בגלל הדרגה, כבר אמרנו, אלא האפשרות לעשות ולתרום לאלפי חיילים בבסיס. שילוב של מילוי צורך נפשי עם תרומה לסביבה האנושית שכה זקוקה לה." האשה הנמרצת הזו מלאה עוד שני תפקידי ראש ענף במפקדת חיל האוויר והשתחררה לאחר סיום לימודיה במכללה לבטחון לאומי, בשנת 1994. והשאר הסטוריה. כיום, כ-70 אחוז ממפקדי גפי מנהלה בבסיסי חיל האוויר הן נשים. עודד מרום

מפקדת, עורכת ואמא גאה

שמי יעל, כיום מפקדת ביטאון חיל האוויר, ואמא במשרה מלאה. כשהתגייסתי לצבא, רצייתי למצות את עצמי, את כישורונותי, את אהבתי לארץ ולאנשים. הלכתי להיות מש"קית חינוך ואחר כך יצאתי לקורס קצינים. התאהבתי בפיקוד. יש הרבה משותף בין פיקוד להורות, בעיקר היכולת לגלות אנשים, להשפיע עליהם ולהוציא מהם את המיטב. אני לא ממש אשת מגדר ולוחמת חירות הנשים, אני מאמינה שאדם הוא אוסף של תכונות וכישורונות ולא חשוב מה מינו. כך אני מתייחסת לעצמי וכך גם לאחרים. בביטאון חיל-האוויר שעליו אני מפקדת ועורכת בעשור האחרון יש הכל. אתר אינטרנט וניו מדיה יחד עם העיתונות הקלאסית הכתובה, מבצעות עם היסטוריה



ובעיקר חיילים וחיילות מוכשרים. בשנים האחרונות נותן חיל-האוויר הזדמנויות רבות לבנות במגוון תפקידים ואני חושבת שזה בעיקר נפלא. בעוד שמספר הבנות המשרתות בחיל האוויר גדל משמעותית



יעל בעבודה. עם נעה, נווטת קרב

בשנים האחרונות, חלה בשנים 2003-2005 ירידה של כ-22 אחוזים במספר הבנות במקצועות הפקידות, בעיקר הודות לתרומת הטכנולוגיה של מחשוב ודוא"ל. צוותי עבודה שחקרו את הדרך היעילה להעסיק נשים במקצועות שונים המליצו לנצל את הפוטנציאל הטמון במשאב האנושי שגודלו כמחצית מאוכלוסיית המדינה. התכונות הנשיות של רגישות והקפדה על פרטים באות לידי ביטוי בחלק גדול מן המקצועות המשוייכים בדרך כלל לנשים: פיקוח טיסה, בקרה, פענוח מודיעין, צפנים וקשר, אולם התברר שתכונות אלו תורמות פי כמה דווקא במקצועות הטכניים: אלקטרוניקה, חימוש מתקדם, מכונאות מנועי סילון ועוד רבים. הבנות ממצות את יכולתן בתפקידים הדורשים קור רוח דיוק וסבלנות, לעיתים טוב יותר מן הצפוי.

אחד התפקידים המתאימים במיוחד לבנות הוא חונכות לפרחי-טיס בבית הספר לטיסה. החניכים המתמודדים עם ריבוי חומר לימודי, תיאורטי ומעשי, חייבים לעמוד גם בדרישות והישגים בתחום הלימודים האקדמאים. הסיוע והתמיכה נעשה על ידי חיילות צעירות וחכמות שתפקידן לעזור לחניכים לעמוד במערכת הקשה והעמוסה. זוהי עבודה שדורשת סבלנות, אמפתיה ורצון לעזור. התוצאות מדרבות בעד עצמן, החניכים מאושרים מן העזרה החיונית להצלחתם והבנות מלאות סיפוק מעבודתן. ראיתי אותן גם בסוללות תותחי הנ"מ ובטייסות, ביחידות הבקרה והקשר, במגדלי הפיקוח ובגפים הטכניים. כיום, אין זו תמונה נדירה לראות בנות בסרבלי עבודה, מתפעלות כלים ומכשירים מורכבים, מחמשות פצצות במרעומים, או מפקדות על קבוצת בחורים במטווח. הן נחושות ומקצועיות והן נהדרות.

במבט לאחור, כבר בימי התנ"ך היו כאן גיבורות ונביאות, אנחנו רק משמרות את ההיסטוריה. נשים רבות משרתות בשרות קבע. זוהי הקרבה, בעיקר ביחס למשפחה. הבעל או הילדים חווים חוסר של אישה או אמא, אולם לומדים פרק במוסר עבודה גבוה ורואים בבית אמא מאושרת. מקור לגאווה.

כן, אמרו עלינו כבר הכל, והבדיחות על הנהיגה שלנו תמיד משעשעות. אני לא מרגישה שאני צריכה להוכיח משהו כי אני אשה. ואני יודעת גם לחנות מצוין. בעשרים שנה שאני משרתת בצה"ל, אני גאה להיות קצינה ומפקדת.

נכתב על ידי רס"ן יעל בר





עמותת חיל האויר

פקס. 09-9510251

לכבוד:
עמותת חיל האויר
ת.ד. 303
הרצליה 46103

כנס שנתי עמותת חיל האויר 2012

הריני מבקש/ת להשתתף בכנס עמותת חיל האויר, שיתקיים באודיטוריום ע"ש סמולרש
באוניברסיטת תל אביב, ביום חמישי, 3 בינואר 2013, בשעה 20:30

מזמין _____ כרטיסים (מחיר כרטיס 60 ש"ח ליחיד)

נא לחייב את כרטיס האשראי שלי (סמן בעיגול)

ויזה / דיינרס / ישראלכרט / אמריקן אקס' / אחר

מס' כרטיס _____ / _____ / _____

בתוקף עד _____ / _____

אני מצרף המחאה ע"ס _____ ש"ח

פרטי המזמין

שם משפחה ופרטי _____

כתובת: רחוב _____ מס' בית _____

ישוב _____ מיקוד _____

טלפון בבית: _____ - _____

טלפון סלולרי: _____ - _____

תאריך: _____ / _____ / 12

אצטרף להסעה מחיפה: ק. מוצקין / רב מד - 16:30 חיפה / היכל הספורט ברוממה - 17:00